

JAMES TABOR

DIEPST
GEHEIM

Als de voorjaarswinden opsteken in Virginia nemen ze op sommige avonden mist van de Potomac mee en draperen die over de takken van dode bomen die vastzitten in de zwarte modder van de rivieroever. Flarden rukken zich los en dwarrelen naar de straten van Foggy Bottom en de klinkerstegen van Old Georgetown, zweven over de propvolle woningen en wikkelen ten slotte bleke, vochtige sluiers rond monumentale herenhuizen.

Een zwarte Navigator baande zich in westelijke richting een weg door deze mist over O Street, tot hij de huizen van de gewone rijken achter zich liet en een gebied van onmetelijke weelde betrad. De SUV sloeg af naar een oprit van kiezelstenen met de kleur en het formaat van maïskorrels, die aan weerszijden werd afgesloten door bijna drie meter hoge berberissen met doornen van acht centimeter lang.

De passagier op de achterbank staaarde naar de rode stekels en dacht aan kruisiging.

De Navigator passeerde een reeks van op afstand bediende hekken, waarvan het laatste was voorzien van waarschuwingsborden:

KIJK UIT
10.000 VOLT
LEVENSGEVAARLIJK

De auto stopte voor een herenhuis van roestkleurige bakstenen en wit marmer. Bloemen als rode vuisten vulden witte bakken die onder ramen van golvend, vertekenend glas hingen. In vreemde vormen gesnoeide buxusstruiken markeerden de cirkelvormige ontvangstruimte aan de voorkant.

De chauffeur stapte uit. Het was een lange man die zwarter was dan zijn zwarte pak, met lippen als overrijpe pruimen en een huid zo glad als gepoetst onyx. Ondanks het tijdstip droeg hij een zonnebril. Hij had een zwaar Afrikaans accent. *‘Sair. We hair.’*

De passagier stapte op glimmende keien. Het was een warme, vochtige avond, mist dwarrelde rond zijn benen en het rook naar buxus en het koperen bouquet van die rode bloemen. De Navigator loste op in de mist. Hij beklom granieten treden, waarvan de randen door anderhalve eeuw slijtage waren afgerond, naar een gewelfd portaal met pilaren dat hem deed denken aan het voordek van een oud zeilschip. Hij stak zijn hand uit naar de klopper, een massief koperen kruis dat ondersteboven hing, toen de deur naar binnen openzwaaide.

Voor hem stond een lange vrouw in een blouse van limoengroene zijde en een witlinnen Dior-rok tot net boven de knie. Ze had schouderlang rood haar en groene ogen, en ze was zo beeldschoon dat het net was of hij naar de zon keek: iets wat je maar een paar tellen kon volhouden.

‘Goedenavond. Ik ben Erika. Ontzettend fijn dat u gekomen bent.’ Een zangerige, muzikale stem, met sporen Oekraïne of Wit-Rusland. Ze stak een koele hand met lange vingers uit. Vaag ving hij de geur van gardenia’s op.

‘Graag gedaan.’

‘Meneer Adelheid verwacht u. Wilt u mij maar volgen?’

Hij volgde haar door een lange, duistere gang met een vloer van Italiaans marmer die glad en wit als eeuwige sneeuw was. Aan de bordeauxrood geschilderde muren hingen in plassen geel licht wat hij als reproducties beschouwde: een Van Gogh, een Renoir. Toen bleef hij staan. *‘Neem me niet kwalijk, maar is dat een echte Picasso?’*

Erika wierp een blik over haar schouder. ‘Uiteraard. Ze zijn allemaal echt.’

Ze bracht hem naar dubbele deuren uit een ver vervlogen eeuw, van een of ander Europees kasteel of paleis, duwde er een open, raakte zijn arm aan en vertrok.

Er kwam een man op hem af met een zware kristallen tumbler in zijn hand. Hij droeg een donkerbruine gabardinen pantalon met een messcherpe vouw, een zwarte double-breasted blazer, een blauwgrijs overhemd met open boord en een bleekroze halsdoek. De bezoeker had nog nooit iemand met een dergelijke halsdoek gezien en moest zich inhouden om niet te staren. Op grond van de lage, resonerende stem op de opnames had hij een imposante, machtige verschijning verwacht, maar deze man was net zo slank als Fred Astaire en bewoog zich met dezelfde vloeiende elegantie.

Een man die zich nooit haastte, dacht hij. Niet één keer.

Ondanks al zijn elegantie had de man niets verwijfde. Integendeel: hij verplaatste zich als een perfect uitgebalanceerd zwaard door de ruimte.

‘Bernard Adelheid.’ *Aadelheit*. Ook hier een accent. Vaag, niet te plaatsen. Zwitsers? Nederlands? ‘We zijn erg blij dat u hier bent. U moet het uitermate druk hebben.’

‘Ach, u kent de overheid. Te veel werk, te weinig mensen. Altijd.’

‘Altijd.’ Een handdruk: hard noch slap, droog, kort. ‘Wat drinkt u?’

‘Wat drinkt u zelf?’

‘Vijftig jaar oude Laphroaig, puur.’ Hij hield zijn kristallen tumbler omhoog. In de hoge, schaars verlichte kamer leek de goudkleurige whiskey het licht op te vangen van de lange witte kaarsen in de koperen muurkandelars. Er was een open haard waar ze met z’n tweeën in hadden kunnen lopen. De verste hoeken van de kamer kon hij niet onderscheiden.

Honderd dollar per glas, als het niet meer is, dacht hij. ‘Doe mij dan maar hetzelfde.’

Meneer Adelheid schonk op een bijzettafel van middeleeuwse proporties vier vingers in een glas uit een karaf van baccarat. Ze proostten en de gastheer zei in het Duits: ‘*Mögest du alle Tage deines Lebens leben!*’

Ze dronken en meneer Adelheid zei: ‘Een zeer oude spreuk. Elfde of twaalfde eeuw. Van de Duitse Orde, volgens sommigen. Of misschien de

Bruderschaft St. Christoph. Het betekent: “Moge je alle dagen van je leven leven.”

‘Goed advies. Ook al is het gemakkelijker gezegd dan gedaan.’

‘Niet als je over de middelen beschikt.’

Hij hief zijn eigen glas, liet de vloeistof walsen en zoog de geur – als die van een door de bliksem getroffen eik – naar binnen.

‘Opmerkelijk, hè?’

‘Er zijn geen woorden voor.’

‘Dat hebben sommige dingen nu eenmaal.’

‘Zoals dit huis.’ Hij had het gevoel dat de gangen en ontelbare donkere kamers zich als de gangen en kamers van een grote grot om hem heen wikkelden, een donkere ruimte met een drukkend gewicht, een gevoel van dreiging. ‘Is het van u?’

‘Staat mijn naam op de eigendomsakte? Nee. Het is in het bezit van de familie van een kennis van mij.’

‘Het oogt zeer oud.’

‘Het is in 1854 gebouwd door Uriah Sadler. Een reder.’

‘Wat voor soort schepen bezat hij?’

Meneer Adelheid glimlachte. ‘Snelle schepen met grote ruimen en keiharde bemanningen. Hij was een slavenhandelaar.’

Hij dacht aan de zwarte man die het autoportier voor hem had opgehouden. ‘U hebt uw eigen bemanning. Indrukwekkend.’

‘U bedoelt Adou. Ja. Een Oegandees. Grotendeels beschaafd.’

Hij zag afgehakte ledematen, baby’s met ingeslagen hersens voor zich en veranderde van onderwerp. ‘Het is echt gigantisch.’

‘En groter dan wat u kunt zien. Kapitein Sadler had zelfs voor een slavenhandelaar een ongebruikelijke smaak. De kelder hieronder is enorm. Kamers met granieten wanden en afvoer. Om het gekrijs binnen te houden en het bloed weg te spoelen, is mij verteld.’

‘Een afschuwelijke periode.’ Hij wist niet wat hij anders moest zeggen.

Meneer Adelheid nam een slok en keek hem aan. ‘Ik hoop dat u met mij wilt dineren.’

‘Daar heb ik rekening mee gehouden.’

‘Uitstekend. Neemt u alstublieft plaats.’

Ze gingen zitten aan een tafel die voor vier personen gedekt was. Kristal en zilver fonkelden op wit linnen. Hij was nooit goed geweest in koetjes en kalfjes, maar meneer Adelheid was er een meester in, dus na een tijdje had hij het gevoel mee te spelen in zo’n buitenlandse film waarin mensen oeverloos aan schitterende tafels zitten te praten en elke uiting gepaard gaat met ironie en scherpzinnigheid. Ze spraken over het abominabele weer in Washington, de werkdruk van de bezoeker, AfPak: het ene onderwerp vloeide moeiteloos over in het andere. Meneer Adelheid liet een anekdote over de jacht op wilde zwijnen in Rusland klinken als een fabel.

Er verscheen een ober die zijn lege glas verving door een vol exemplaar.

‘Zullen we beginnen met een paar oesters uit Strangford Lough?’ Meneer Adelheid glimlachte en keek toen beschaamd. ‘O, neem me niet kwalijk. Houdt u eigenlijk wel van oesters?’

De weinige rauwe oesters die hij ooit had gegeten, deden hem denken aan wc-potten. ‘Absoluut,’ zei hij.

De ober serveerde zilveren borden met de glibberige, roze dingen in regenboogkleurige schelpen op vergruizeld ijs. Meneer Adelheid bracht er een naar zijn lippen, slurpte hem naar binnen en proefde. De gast zette zich schrap en deed hetzelfde. Een smaak die erg aan droge champagne deed denken met een vleugje zilte wind. Hij glimlachte verbaasd.

‘Ongelooflijk, hè? Ik zou ze elke dag kunnen eten.’ Meneer Adelheid bracht er nog een naar zijn mond. ‘Vanmorgen zaten ze nog in de Ierse Zee.’

Ze concentreerden zich op de oesters. Hij had altijd geweten dat bepaalde mensen op deze manier leefden: huizen als paleizen op landgoederen zo uitgestrekt als provincies, enorme jachten, prachtige vrouwen, het eten en drinken van vorsten. De geneugten van een leven waarover hij alleen maar kon dromen.

Hij had nooit geweten hoe dergelijke levens tot stand kwamen. Nu zou hij daar misschien achter komen.

Toen hij zijn oesters op had, duwde meneer Adelheid zijn bord opzij en depte zijn lippen.

‘Laten we nu praten. U hebt een zeer belangrijke functie bij BARDA. De Biomedical Advanced Research and Development Authority, is het niet?’

‘Ja.’

‘Opgericht in 2006 door president George W. Bush om de dreigingen van biologische oorlogvoering te pareren en onder andere verantwoordelijk voor Project BioShield.’

‘Ja.’

‘Fascinerend werk, lijkt me. Zou u me er iets over willen vertellen?’

Hij zweeg even toen de ober nieuwe borden op tafel zette. Fluwelige, chocoladekleurige filets in een scharlakenrode saus. ‘Hertenmedaillons uit het Zwarte Woud met madera en zwarte truffels,’ zei meneer Adelheid. Vervolgens was er wijn, die in kristallen bokalen werd geschonken uit een fles met een etiket dat aan perkament deed denken. Hij had natuurlijk wel wijn gedronken, af en toe zelfs in zeer dure restaurants. Nu begreep hij dat hij nooit geweldige wijn had geproefd.

Hoeveel andere geweldige dingen waren hem in zijn leven ontgaan? Hij werd overmand door een gevoel van zelfmedelijden dat zo intens was, dat er tranen in zijn ogen sprongen. Te gehaast bracht hij het wijnglas naar zijn mond, morste een paar druppels op het maagdelijke tafelkleed en geneerde zich. Zijn vochtige ogen, het besmeurde linnen: hij voelde zich dik en onhandig in de nabijheid van deze gepolijste man. ‘Ik hou me bezig met microbiologie. MDRB’s.’

‘Pardon?’

‘Neem me niet kwalijk. *Multiple-Drug-Resistant Bacteria*.’

‘Is dat net zoiets als in de film? U weet wel, van die uitheemse bacillen, dat soort dingen?’

Hij voelde een lichte flikkering vanbinnen. ‘Ze bacillen noemen is net zoiets als diamanten betitelen als stenen. Het zijn wonderen van de evolutie. En wonderschoon. Als een spiraallevel op een speldenkop. Elke kleur in het universum.’

‘U ziet ze als vrienden.’

‘We kunnen het goed vinden. Ik heb respect voor ze. En bewonder hun goede eigenschappen.’

‘En die zijn?’

‘Verbijsterende evolutionaire snelheid, om maar iets te noemen.’

‘Werkt u in van die astronautenpakken?’

‘Soms. In BSL-4.’

‘Wat betekent dat precies: “BSL-4”?’

‘BioSafety Level Four. Het hoogste beveiligingsniveau. Overdrukruimtes. Chemturion-pakken. Gasmaskers. Ontsmettingsdouches en kiemdodende uv-lampen. Luchtsluizen. Onbreekbaar labmateriaal.’

Meneer Adelheid knikte en raakte met de toppen van twee vingers zijn rechteroor aan. De deur zwaaide open en Erika liep naar binnen. Zelfs in beweging leek ze onbewogen. Alles aan haar was... volmáákt. Haar benen, lichaam, gezicht, ogen: álles.

‘Goedenavond, Erika. Wil je misschien iets drinken? Wat champagne, misschien?’

‘Nee, dank u, meneer.’

Ze ging zitten, sloeg haar magnifieke benen over elkaar en zijn hart sloeg een slag over.

‘Je hebt onze vriend al ontmoet, Erika.’ Namen noemen was blijkbaar niet nodig.

‘*Enchantée.*’

‘Zou je het leuk vinden om tijd door te brengen met onze vriend?’

‘Heel graag.’ Een stem als juichende klokken, alsof het de kans van haar leven was.

Hij liet bijna zijn vork uit zijn hand vallen, knoeide en voelde zich idioot.

‘Zou u dat aangenaam vinden?’ Meneer Adelheid glimlachte naar hem.

Hij aarzelde, wist absoluut niet hoe hij moest reageren.

‘We zouden ook Christina kunnen vragen. Of Gisele.’

‘Nee, nee.’ Hij kreeg een kleur. ‘Nee. Ik bedoel: ja, natuurlijk zou ik dat aangenaam vinden.’

‘En Erika, zou jij aan de wensen van onze vriend tegemoet willen komen?’

‘O, zeker.’ Ze legde haar vingertoppen op de rug van zijn hand, vier kleine koele cirkels op zijn warme huid. Haar bewegingen hadden iets traags en dromerigs, alsof ze onder water was. ‘Er staat een villa in het Middellandse Zeegebied, alleen op een eiland, met een waterval in de slaapkamer. Vloeren van roze marmer, muren van glas.’ Haar ogen schoten naar meneer Adelheid.

Hij glimlachte. ‘Wij maken geen regels, alleen de natuurwetten zijn van kracht.’

Zijn hoofd maalde, enorme donkere ogen, witte mist, glimmende oesters, goudkleurige whiskey, scharlakenrode wijn, een turquoise zee besprenkeld met lichtschilfers. De geur van deze vrouw – zwaarder nu en heel zoet. Hij sloot zijn ogen, haalde adem.

Ik zou wel wat frisse lucht kunnen gebruiken.

‘Dank je, Erika.’ Ze stond op en wendde zich tot hun gast.

‘Ik hoop u weer te zien.’

‘En ik... Ja, ik ook.’

Hij keek haar na; ze bewoog zich door de ruimte alsof ze gewichtloos was.

‘*Dem Sieger gehört die Beute.*’ Meneer Adelheid hief zijn glas weer.

‘Amen.’ Hij dronk met gesloten ogen.

‘Wilt u meer weten?’

‘Daarom ben ik gekomen.’

Meneer Adelheid knikte. ‘Mooi. Maar laten we eerst van dit heerlijke eten genieten. Geneugten dien je nooit te overhaasten.’

‘Leef je leven.’

‘Inderdaad.’ Meneer Adelheid maakte met zijn rechterhand een gebaar in de lucht, een of andere eeuwenoude zegening, en pakte zijn mes op. Ze aten in een eiland van licht in de grote donkere kamer. Met een zilveren mes sneed hij het hertenvlees en bracht met zijn vork stukjes druipend van de saus naar zijn mond. Ze aten zonder te praten; de enige geluiden in de kamer kwamen van hun gekauw en ademhaling, en het hardnekkige gezoem van een onzichtbare vlieg.

Het licht in de kamer golfde, kaarsenvlammen dansten op luchtstromen. Hij at, dronk wijn en werd zo overspoeld door geneugten dat hij vaak vergat wie en waar hij was.

Toen hij de helft van zijn hertenvlees had opgegeten, legde meneer Adelheid zijn zilveren bestek neer en depde zijn lippen. Zijn vingers waren dun en erg lang: tentakels met glimmende topjes.

Zulk eten laten staan... Zijn eigen bord was al een paar minuten leeg.

‘Enfin. We zouden u zeer erkentelijk zijn voor uw hulp.’

‘Weggaan bij BARDA en voor u komen werken?’ Hij wist niet voor wie meneer Adelheid werkte. Maar dat zou vast wel duidelijk worden. Of niet?

‘Nee. Niet weggaan bij BARDA.’

‘Als spion dan.’ Onbeleefd. Hij had er meteen spijt van en kreeg een kleur.

Die zoemende vlieg was er weer. Er gleed een uitdrukking over meneer Adelheids gezicht, alsof er wolken voor de maan schoven. ‘Een observator.’

‘Wat wilt u dat ik observeer?’

‘Tegenwoordig worden de meeste antibiotica ontleend aan één oorspronkelijke bron, is het niet?’

‘Ja. Actinomycine. In 1940 ontdekt door Selman Waksman. Daar heeft hij de Nobelprijs voor gekregen.’

‘Maar bacillen zijn aan de winnende hand. Dat heb ik althans gehoord.’

‘Honderdduizenden mensen sterven jaarlijks aan bacteriële infecties die we niet meer kunnen behandelen. Alleen al in de vs. Op andere plekken zijn de aantallen... weezinwekkend.’

‘Honderdduizenden gemelde sterfgevallen. Het werkelijke aantal ligt veel hoger, toch?’

‘Natuurlijk. Is meneer Jones aan nierfalen gestorven of aan een ziekenhuisvirus? Een vinkje in een ander vakje op een formulier is een gemakkelijke keuze voor onhygiënische ziekenhuizen. En dat zijn de meeste.’

‘En uw faciliteit – BARDA – probeert een compleet nieuwe familie antibiotica te produceren.’

‘Onder andere. Maar inderdaad, dat is een belangrijk streven van het werk.’

Meneer Adelheid streek zijn halsdoek glad. Hoe oud was die man? De bezoeker kon het niet met zekerheid zeggen. Veertig of zestig. Hij had een gladde huid, heldere ogen en hij bewoog soepel. Maar hij had iets antiëks, sfinxachtigs, een ondoorgrondelijke kalmte.

‘Wat denkt u hiervan: het nieuwe betaalmiddel van macht is informatie,’ zei meneer Adelheid.

‘Werkelijk?’ De Laphroaig en de wijn maakten hem brutaler. ‘Dus als u de keuze had tussen duizend kilo goud en een terabyte informatie, zou u die laatste kiezen?’

‘Op het eerste gezicht is dat een simpele keus. Vandaag de dag is duizend kilo goud vijfenveertig miljoen dollar waard. Geen fooi. Maar stel dat je over gouden informatie beschikt? Hebt u enig idee hoeveel geld er is verdiend met doctor Waksmans antibiotica?’

‘Biljoenen, vermoed ik.’

‘Triljoenen.’

‘Kent u geen politici die u kunnen helpen?’

‘Uiteraard kennen we die. En anderen. Maar niemand zoals u.’

‘Maar wat hebt u dan precies nodig?’

‘Precies? Op dit moment? Niets. Maar er komt een tijd. Zeer snel, denken we.’

Met zijn ogen op de tafel gericht, zei hij: ‘U wilt dat ik ga spioneren.’

Meneer Adelheid maakte een geluid alsof hij iets vervelends uit zijn keel schraapte. ‘Spionnen zaaien dood en verderf. Wij willen geen levens beëindigen, maar die juist redden.’

‘Met een winstoogmerk.’

‘Uiteraárd met een winstoogmerk.’ Zijn toon suggereerde dat iets anders irrationeel zou zijn, zoals leven zonder te ademen. ‘Wat zijn miljoenen mensenlevens waard?’

‘Onbetaalbaar.’

Meneer Adelheid nam hem even zwijgend op. ‘Kent u Reinhold Messner? De beroemde bergbeklimmer?’

‘Ik weet dat hij in zijn eentje de Mount Everest heeft beklommen.’

‘En zonder zuurstof. In Europa is hij een god. Messner zei: “Van dergelijke plekken keer je niet onveranderd terug.”’

‘Ik ben geen bergbeklimmer.’

‘Bergen zijn niet de enige gebieden waar we anders uit terug kunnen keren.’

Meneer Adelheid stak zijn hand in zijn blazer en haalde er een velletje groen papier ter grootte van een speelkaart uit. Hij schoof het naar het midden van de tafel. Een depositobewijs van de Grand Cayman National Bank ter waarde van vijftigduizend dollar, niet op naam maar op een elfcijferige alfanumerieke code.

‘Een blijk van waardering voor het genoegen van uw gezelschap vanavond. U hebt alleen de pin nodig. En die zal ik u geven.’

‘Waarvoor?’

‘Voor uw komst vanavond.’

‘Vijftigduizend dollar voor een paar uur?’

‘Uiteraard.’

Het was duizelingwekkend, maar er diende een andere vraag gesteld te worden. ‘Hoeveel voor dat... observeren waar u het over had?’

Meneer Adelheid noemde een bedrag waarvan zijn hart oversloeg. Heel even vervaagde de kamer en trilde als een aangestroken snaar. Hij legde zijn

hand op de tafel, een paar centimeter van het groene strookje. Gedachten tuimelden door zijn hoofd.

Zo voelde dat dus. Hij zag hoe zijn hand geobsedeerd naar het groene papier schoof.

‘Ik adviseer u dringend om goed na te denken.’ De stem van meneer Adelheid veroorzaakte een vreemde echo in de kamer. Of lag het aan de whiskey en de wijn? ‘Deze drempel is, net als die van Messners wereld, niet nogmaals over te steken. U dient overtuigd te zijn.’

Het kwam er vlug en afgebeten uit, alsof hij het grootste deel van zijn leven gewacht had dit aan iemand te vertellen. ‘Ik heb een doctorstitel van een goede universiteit. Negentien jaar overheidsdienst. Ik verdien zevenentachtigduizend vierhonderdzesenzeventig dollar per jaar. Ik ben drie keer overgeslagen bij een promotie. Ik wil niet sterven en alleen dit bestaan gehad hebben.’

Meneer Adelheid keek hem bedachtzaam aan. ‘En dan was er nog die onfortuinlijke kwestie met uw vrouw. Vergeef me: voormalige vrouw.’

Dus dat weet hij. Natuurlijk. Hij wist waarschijnlijk alles. Het kwam er afgemeten uit: ‘Ja. Het “onfortuinlijke incident”.’

Het was negen jaar geleden, maar het was als een etterende wond die nooit zou genezen. Sterker nog: met het verstrijken van de tijd leek het alleen maar pijnlijker te worden. Alleen al meneer Adelheids versluisde verwijzing wekte zijn woede. En niet alleen woede. Een laaiend en verstikkend gevoel van vernedering door de verliezen – en omdat hij degene was die geweldige dingen had verloren.

Meneer Adelheid zei: ‘Het was betreuenswaardig. Zij is vreemdgegaan. En toch...’

‘... en toch hebben haar advocaten álles in beslag genomen. Het huis, ons spaargeld, het antiek... Onze hónden.’

‘De Airedales, ja. En het gaat maar door.’

‘O, ja. Het houdt niet op. Weet u dat ik, nadat ze me verlaten had, moest verhuizen naar een flát’ – hij sprak het uit alsof het een vies woord was – ‘in zo’n wijk waar er honderden staan, allemaal identiek en in een rijtje. Het

lijkt er wel Bulgarije. Elke ochtend rijd ik van daar naar BARDA, loop dezelfde tweehonderdnegentien stappen naar het laboratorium, en aan het eind van elke dag doe ik het precies omgekeerd. Week na maand na jaar. Dat vreet aan een man.’ Hij stopte even om op adem te komen; hij beseftte dat hij zich niet kon herinneren wanneer hij voor het laatst zo lang tegen iemand gesproken had.

‘Ik heb erg met u te doen.’ Er klonk iets van medeleven door in meneer Adelheids stem.

De vingertoppen van de bezoeker gingen omhoog, strekten zich en kwamen neer op de rand van het depositobewijs. Zijn borst voelde als dun, geblazen glas. Een rode vlek, wijn die hij had gemorst, zat op het linnen naast zijn hand.

Hij stopte de strook in de borstzak van zijn overhemd.

Meneer Adelheid hief zijn wijnglas voor een toast. ‘Welkom.’

‘Dank u.’ Ze dronken.

Toen zijn laatste slok door hem heen golfde, voelde hij zich mondig. ‘U weet voor wie ik werk. Mag ik vragen voor wie u werkt? Ik vermoed Bio-Chem.’ De grootste farmaceut, die gevestigd was in Zürich en in elk ontwikkeld land en vele onderontwikkelde landen opereerde.

‘Nee. En ook niet voor een ander farmaceutisch bedrijf. Kent u de Nederlandse Verenigde Oost-Indische Compagnie?’

‘Ik weet dat die eeuwenlang Aziatische landen heeft beroofd.’

‘Nee. Het was de eerste multinational ter wereld en de eerste die in aandelen handelde. Een overheid *an sich* met een wereldwijd bereik.’

‘De Nederlandse Verenigde Oost-Indische Compagnie werd corrupt en stortte in.’

‘Dat geldt voor alle imperia.’

‘Wat ik bedoelde was dat u niet kunt werken voor de Nederlandse Verenigde Oost-Indische Compagnie.’

‘Een afstammeling.’

De ober bracht ballonvormige glazen met cognac. Meneer Adelheid snoof, dronk en glimlachte gelukkig met gesloten ogen.

‘Ik was me er niet van bewust dat die er waren.’

‘Een beetje kennis kan gevaarlijk zijn. Té veel kan fataal zijn. Ik kan u vertellen dat het onderwerp van ons huidige gesprek geen hoofdkantoor heeft, geen eigen briefpapier en geen werknemers. Alleen leden en vrienden.’

‘Doelt u op een soort internationaal complot? Vrijmetselaars, Tempeliers, dat soort groeperingen?’

Een luide lach. ‘God, nee.’ Meneer Adelheid zweeg even peinzend. ‘Beschouwt u het maar als een enorm, onzichtbaar web. Een lichte aanraking is voldoende om het volledige web te laten trillen.’

‘Kunt u me een voorbeeld geven?’

‘Meer dan één. Kanker is in onze tijd wat een besmettelijke ziekte vroeger was. Een op de drie mensen krijgt een vorm van kanker.’

‘Ja.’

‘Er bestaat echter een vaccin tegen kanker.’

‘Wat?’

‘O ja. Al bijna negen jaar nu.’

‘Dat kan niet. Dat zou de regering nooit toelaten.’

Meneer Adelheid lachte en de kaarsvlammen trilden. ‘De regering heeft er niets mee te maken. De regering huisvest de laagste gemene delers van onze soort.’

‘Waaróm?’ Hij wist het antwoord al, maar de vraag stelde zichzelf.

Meneer Adelheid fronste. ‘Gezonde mensen kopen geen medicijnen.’

Een collega, die gestorven was aan een hersentumor, had een medicijn met de naam Orbitrex gebruikt. Dertienhonderd dollar voor zes kleine blauwe pilletjes. Elke week. Maandenlang.

Hij wist dat het verkeerd was wat zijn gastheer omschreef, maar op dit moment wilde hij best geloven dat het niet te vergelijken was met de grotere onrechtvaardigheden die het leven hem had toebedeeld. En diep vanbinnen was hij geneigd de dingen nog steeds zwart-wit te zien. Het klonk aan-nemelijk wat meneer Adelheid gezegd had. Eigenlijk had hij dat altijd al geweten, of in ieder geval vermoed. Maar hoe kon je doorgaan als je dat niet nog dieper wegstopte? Er zat niets anders op.

‘We naderen het eind van onze avond samen.’ Meneer Adelheid stond op, liep naar hem toe en ze drukten elkaar opnieuw de hand. Dit keer bleef meneer Adelheid hem aankijken en hield zijn hand en onderarm in een verbazingwekkende greep, als een aangetrokken tourniquet.

‘Het was me zéér aangenaam. Meer dan ik u kan zeggen. Voordat u vertrekt, zou ik u graag het huis laten zien. Een historische plek, werkelijk fascinerend. Nog wat cognac?’

‘Nee, dank u.’

‘Uitstekend.’ Ze liepen naar de gang, die net zo schaars verlicht was als de kamer die ze zojuist hadden verlaten, en vervolgens naar de achterzijde van het huis. Aan het eind ervan sloegen ze rechts af naar een andere gang. De passages en kamers waren gehuld in omfloerste donkere schaduwen. Meneer Adelheid had een sigaar in zijn hand waar een spoor van blauwe rook uit kringelde. Wanneer had hij die opgestoken? De bezoeker kon het zich niet herinneren. Meneer Adelheid nam een trekje en het puntje lichtte rood op. Ze bléven maar lopen – over gangen en door kamers – en passeerden vele gesloten deuren. Uiteindelijk liepen ze door een deur waarvan de scharnieren piepten en daalden een smalle, krakende, slecht verlichte trap af naar een duisternis waaruit de geur van vochtige aarde, stenen en rotting opsteeg.

Hij volgde het rode puntje van meneer Adelheids sigaar alsof het een baken was, de ene smerige gang na de andere door, voortdurend hoeken omslaand, en voor het eerst werd hij bekropen door angst. Het vloerooppervlak was oneffen en hij moest oppassen dat hij niet struikelde. Nu en dan moest hij bukken voor massieve balken.

Meneer Adelheid bleef staan voor een anderhalve meter hoge, dikke, ruwhouten deur. De bezoeker kon de gedachte aan spinnen en slangen niet van zich afzetten. Dat had hij altijd bij kelders en déze... Meneer Adelheid duwde de zware deur open en ging gebukt de ruimte in. Hij volgde hem. Er was geen elektrisch licht. Kaarsen brandden in roestende muurkandelaars. Hij zag massieve ijzeren ringen met roestige bruine korsten die aan de wanden en het plafond waren vastgemaakt. De geur in de kamer was misselijk-

makend, doordrongen van bederf en schimmel.

De stenen vloer liep schuin af naar een afvoerput in het midden. Meneer Adelheid liep naar de put toe en trok aan zijn sigaar. Het puntje lichtte rood op. Daar was die zoemende vlieg weer; hij klonk harder, dichterbij. Heel even meende hij piepkleine vleugeltjes langs zijn lip te voelen strijken, maar hij zag helemaal niets. Hij kon zijn ogen niet van de afvoerput afhouden.

‘In dit soort ruimtes amuseerde kapitein Sadler zich. Een ondergrondse doorgang leidde naar de Potomac. Nog steeds. Lichamen werden op karren naar beneden gereden en overgedragen aan de rivier, die ze naar de zee vervoerde.’

‘Waarom hebt u me hier mee naartoe gebracht?’

‘Dat weet u. Dit is een zeer serieuze zaak, dit nieuwe gebied dat u nu betreedt. *Caveat venditor.*’

Weest op uw hoede, verkoper.

Meneer Adelheid keek nog een keer om zich heen in de ruimte. ‘Opmerkelijke plek, hè? Zo’n plek waar je niet onveranderd uitkomt. En die je ook nooit vergeet.’

Eenmaal boven liepen ze naar de voordeur, die openging toen ze hem naderden.

‘U moet nog één ding weten.’ Meneer Adelheid trok aan zijn sigaar en tuurde door de blauwe rook. ‘U zult gezelschap krijgen bij BARDA.’

‘U bedoelt andere... observators?’

‘Ja.’

‘Die hetzelfde doen als ik?’

Meneer Adelheid hield zijn hoofd schuin en blies rook uit. ‘U hoeft alleen maar te weten dat ze er zijn.’

Om te observeren, dacht hij. Mij te observeren. Bedoelt hij dat?

Hij moest iets weten. ‘Hoe slaagt u erin... mensen als ik te vinden?’

Meneer Adelheid trok met zijn gloeiende sigaarpunt een rode streep door de lucht. ‘Jullie vinden ons.’

‘Maar ik heb helemaal niets gedaan. U hebt contact met mij opgenomen.’

‘Wij doen dit al heel erg lang en we zijn buitengewoon geduldig,’ zei meneer Adelheid. ‘In tegenstelling tot jullie wetenschappers. Enkele achteloze woorden. Een indiscrete brief. Bepaalde financiële transacties. Om maar eens wat te noemen.’

Het woord schoot hem te binnen: ‘Signalen.’

‘Inderdaad. En de krachtigste signalen zijn noodsignalen.’

Als een vlieg die gevangen is in een web, dacht hij.

‘Adou zal u terugbrengen. U hoort van mij. Leef u tot die tijd gewoon de dagen van uw leven.’ Meneer Adelheid verdween in het huis.

De bezoeker stapte het portaal in en botste bijna tegen Adou op. Deze plek had gebaad in het licht toen hij aankwam, maar nu was het er net zo donker als op het dek van een slavenschip tijdens een maanloze nacht op zee.

Hij kon nog net Adous contouren onderscheiden, als een schaduw in de duisternis. Toen klikte er een aansteker en stak Adou de punt van zijn sigaret in brand. Hij had zijn zonnebril afgezet. Een lege oogkas lichtte rood op in de gele vlam.

‘Kom.’ Dit keer klonk het niet als een verzoek. Adou ging er als een kat in de nacht vandoor. Hij liep wankelend achter hem aan de duisternis is.